Introduktion

Beredskab i frivillige fællesskaber og menigheder

Caritas
Danmark

Hvad er beredskab

Beredskab er evnen til at forebygge, håndtere og komme sig efter kriser og uventede hændelser.

.Beskytte mennesker og fællesskaber

- Opretholde vigtige funktioner
- Praktisk udstyr såvel som psykisk førstehjælp

Krig i Europa og lokalt beredskab

- Europas sikkerhedssituation har ændret sig markant.
- Myndighederne understreger betydningen af lokal robusthed og civil beredskab.
- Lokale fællesskaber bliver endnu vigtigere i krisesituationer.
- Menigheder kan bidrage med tryghed, netværk og handlekraft.
- Beredskab handler ikke kun om forsyninger og planer, men også om relationer mellem mennesker.

Hvorfor engagerer Caritas sig?

- Menigheder og frivillige møder mennesker i sårbare situationer
- Lokale fællesskaber spiller en vigtig rolle før, under og efter kriser
- Beredskab handler også om omsorg, netværk og sammenhængskraft
- Kollekten; **Skab tryghed i krisetider**

”Alle med i beredskabet” er et projekt, Caritas Danmark fokuserer på de kommende to år

Kirken som en del af beredskab

- Den katolske kirke er allerede et naturligt samlingspunkt.
- Menighederne rummer stærke sociale netværk på tværs af generationer og kulturer.
- Kirken kan bidrage til sammenhold før, under og efter en krise.
- Et fælles beredskabsprojekt kan styrke samarbejdet mellem sproggrupper og menigheder.

Hvad kan vi lære af Ukraine

Erfaringer fra præster og menigheder

- Ukrainske præster har førstehåndserfaring med kriseberedskab i praksis.
- Menigheder har fungeret som trygge mødesteder og støttepunkter.
- Erfaringerne viser betydningen af lokale relationer og hurtig mobilisering.
- Vigtigheden af forberedelse
- Erfaringer skal tilpasses en dansk kontekst

Aktiviteter i projektet

Workshops og fælles læring

Projektet præsenteres og udvikles gennem:

- Præsternes studieuge
- Pastoralrådsmøde
- Caritas Danmarks årsmøde

Derudover tilbydes workshops for:

- Præster
- Menighedsråd
- Sognerepræsentanter
- Frivillige

Lokale beredskabsgrupper

Menighederne støttes i at:

- Etablere lokale beredskabsgrupper

Caritas forsøger at kortlægge ressourcer og kompetencer

- Identificere lokale samarbejdspartnere
- Udarbejde beredskabsplaner
- Opbygge kommunikations- og kontaktkæder

Målet er at skabe strukturer, før krisen opstår.

Særligt fokus på sårbare grupper - Hvem har brug for ekstra støtte?

Menighederne har et unikt lokalkendskab, som gør det muligt at identificere behov tidligt og målrette hjælpen.

Projektet skal understøtte og videreudvikle eksisterende initiativer som **"Ræk Ud".**

Ræk ud er:

- Kontakt til sårbare medlemmer
- Frivillige netværk
- Praktisk støtte i hverdagen
- Formidling af relevant information

Hvordan gennemføres projektet

1. Indledende fase; erfaringsudveksling
2. Kortlægning af behov og ressourcer
3. Dialog med menigheder og frivillige
3. Etablering af lokale beredskabsgrupper
4. Workshops og kurser
5. Beredskabsværktøjer på forskellige sprog m.m.

GRUPPEØVELSE

Caritas Danmark

Kriseberedskab i menighed og lokalsamfund

Sammen er vi stærkere – for at kunne hjælpe, støtte og skabe håb

Denne øvelse er for både menighedens medlemmer og frivillige. Tænk i fællesskab og brug jeres viden, erfaringer og kreativitet.

Vi hjælper hinanden – i krise og i hverdag

1 Hvilken krisesituation vil I forberede jer på?

Vælg én situation eller skriv jeres egen idé.

- ☐ Naturkatastrofe (fx storm, oversvømmelse, brand)
- ☐ Sundhedskrise (fx sygdom, pandemi)
- ☐ Samfundskrise (fx strømsvigt, uroligheder)
- ☐ Lokalt hændelse (fx ulykke, evakuering, vold)
- ☐ Andet: _____

2 Hvad er første reaktion – inden for 24 timer?

Hvad vil I gøre først? (Sæt gerne flere krydser)

- ☐ Sikre tryghed og overblik
- ☐ Tage kontakt til menighedens medlemmer
- ☐ Sikre lokaler og bygninger
- ☐ Koordinere med andre aktører
- ☐ Andet: _____

3 Hvilke områder vil I aktivere?

Hvad vil I sætte i gang i menigheden og lokalsamfundet? (Sæt gerne flere krydser)

- ☐ Omsorg og støtte (samtale, besøg, praktisk hjælp)
- ☐ Fysisk hjælp (mad, vand, varme, husly)
- ☐ Sundhed (førstehjælp, psykosocial støtte)
- ☐ Børn og unge (tryghed, aktiviteter)
- ☐ Gudstjenester og åndelig støtte
- ☐ Kommunikation (information, kontakt)
- ☐ Andet: _____

4 Hvem kan vi samarbejde med?

Hvilke aktører kan vi have brug for? (Sæt gerne flere krydser)

- ☐ Kommune (beredskab, social og teknisk støtte)
- ☐ Sundhedsvæsen (læge, sygehus, ambulance)
- ☐ Politi (tryghed og sikkerhed)
- ☐ Lokale foreninger og frivillige
- ☐ NGO'er og humanitære aktører (mad, vand, udstyr)
- ☐ Virksomheder (logistik, transport, materialer)
- ☐ Andre trosretninger og kirker
- ☐ Andet: _____

5 Har vi allerede strukturer, der kan aktiveres?

Hvilke eksisterende grupper, udvalg eller ressourcer kan vi bruge?

- ☐ Menighedsråd / kirkens ledelse
- ☐ Frivillige og udvalg (fx diakoni, liturgi, unge)
- ☐ Kontaktpersoner i lokalsamfundet
- ☐ Lokaler og bygninger (kirke, sognehus, skoler)
- ☐ Kommunikationskanaler (nyhedsbrev, sociale medier)
- ☐ Andet: _____

6 Hvordan kan vi støtte hinanden og vores lokalsamfund?

Hvilken konkret hjælp kan vi tilbyde? (Sæt gerne flere krydser – og skriv andet)

- ☐ Mad og vand (humanitær bistand)
- ☐ Overnatning (varme, trygge rammer)
- ☐ Førstehjælp og sundhedshjælp
- ☐ Åbne kirker (til ro og refleksion)
- ☐ Fællesskab (aktiviteter, samvær, omsorg)
- ☐ Psykisk støtte (samtale, sjælesorg)
- ☐ Andet: _____

Beskriv her, hvordan I kan gøre en forskel:

_____

_____

_____

_____

_____

7 Hvilke ressourcer har vi?

Hvad har vi allerede, som kan bruges?

- ☐ Mennesker (kompetencer, tid, netværk)
- ☐ Lokaler og bygninger
- ☐ Materialer (fx mad, tæpper, udstyr)
- ☐ Økonomi (fx kollekt, fonde)
- ☐ Andet: _____

8 Hvad er vores største sårbarheder?

Hvad kan gøre det svært for os?

_____

_____

_____

_____

9 Hvad vil vi gøre bedre?

Hvilke 2-3 ting vil vi prioritere at styrke?

1. _____
2. _____
3. _____

10 Vores konkrete beredskab

Hvad vil vi gøre nu? (Skriv 1-2 konkrete handlinger)

1. _____
2. _____

Små skridt skaber stor tryghed

Caritas Danmark

Opsamling og erfaringdeling

+ Hver gruppe deler:

vigtigste indsigter, styrker, områder der kræver forberedelse samt forslag til næste skridt.

+ Næste skridt – hvad gør vi herfra

